

**Теофіпольська селищна рада
Хмельницького району
Хмельницької області
Виконавчий комітет**

вул. Небесної Сотні, 19, смт Теофіполь, Хмельницький район, Хмельницька область,
30602, тел.: (03844) 2-01-24, e-mail: teofrada@ukr.net Web: teofipol-gromada.gov.ua
код ЄДРПОУ 04405774

18 лютого 2022 року №272/02-40

На № _____ від _____

**Старостам,
начальникам відділів,
сектору селищної ради,
керівникам
підприємств, установ,
організацій**

У зв'язку із військовою присутністю РФ поблизу українського державного кордону, ескалації в районі проведення ООС, активізацією розвідувально-підривної діяльності проти України, підвищенням рівня терористичних загроз у державі, рівень терористичної та диверсійної загрози залишається високим, прошу Вас, ознайомити жителів вашої підвідомчої території, директорів загальноосвітніх шкіл, учнів, працівників із «Діями населення в умовах надзвичайних ситуацій військового характеру» та «Пам'яткою щодо протидії вчинення терористичного акту», згідно додатку.

Додаток: на 17 арк.

Селищний голова

о/п

Михайло ТЕНЕНЕВ

Дії населення в умовах надзвичайних ситуацій військового характеру

При першій можливості покиньте разом із сім'єю небезпечну зону. У разі неможливості виїхати особисто, відправити дітей і родичів похилого віку до родичів, знайомих. Необхідно взяти із собою всі документи, коштовні речі і цінні папери. Підготовку до можливого перебування у зоні надзвичайної ситуації доцільно починати завчасно. Необхідно підготувати "екстрену валізку" з речами, які можуть знадобитись при знаходженні у зоні НС або при евакуації у безпечні райони.

Підготовка оселі:

- нанести захисні смуги зі скочу (паперу, тканини) на віконне скло для підвищення його стійкості до вибухової хвилі та зменшення кількості уламків і уникнення травмування у разі його пошкодження;
- по можливості обладнайте укриття у підвалі, захистіть його мішками з піском, передбачте наявність аварійного виходу;
- при наявності земельної ділянки обладнайте укриття на такій відстані від будинку, яка більше його висоти;
- зробити вдома запаси питної та технічної води;
- зробити запас продуктів тривалого зберігання;
- додатково укомплектувати домашню аптечку засобами надання першої медичної допомоги;
- підготувати (закупити) засоби первинного пожежогасіння;
- підготувати ліхтарики (комплекти запасних елементів живлення), газові лампи та свічки на випадок відключення енергопостачання;
- підготувати (закупити) прилади (примус) для приготування їжі у разі відсутності газу і електропостачання;
- підготувати необхідні речі та документи на випадок термінової евакуації або переходу до захисних споруд цивільної оборони або інших сховищ (підвалів, погребів тощо);
- особистий транспорт завжди мати у справному стані і запасом палива для виїзду у небезпечний район;
- при наближенні зимового періоду необхідно продумати питання щодо обігріву оселі у випадку відключення централізованого опалення.

Правила поведінки в умовах надзвичайних ситуації воєнного характеру

Необхідно:

- зберігати особистий спокій, не реагувати на провокації;
- не сповіщати про свої майбутні дії (плани) малознайомих людей, а також знайомих з ненадійною репутацією;
- завжди мати при собі документ (паспорт) що засвідчує особу, відомості про групу крові своєї та близьких родичів, можливі проблеми зі здоров'ям (алергію на медичні препарати тощо);
- знати місце розташування захисних споруд цивільної оборони поблизу місця проживання, роботи, місцях частого відвідування (магазини, базар, дорога до роботи, медичні заклади тощо). Без необхідності старатися як найменше знаходитись поза місцем проживання, роботи та малознайомих місцях;
- при виході із приміщень, пересуванні сходами багатоповерхівок або до споруди цивільної оборони (сховища) дотримуватись правила правої руки (як при русі автомобільного транспорту) з метою уникнення тисняви. Пропускати вперед та надавати допомогу жінкам, дітям, перестарілим людям та інвалідам, що значно скоротить терміни зайняття укриття;
- уникати місць скупчення людей;
- не вступати у суперечки з незнайомими людьми, уникати можливих провокацій;
- у разі отримання будь-якої інформації від органів державної влади про можливу небезпеку або заходи щодо підвищення безпеки передати її іншим людям (за місцем проживання, роботи тощо);
- при появі озброєних людей, військової техніки, заворушень негайно покидати цей район;
- посилювати увагу і за можливості, також залишити цей район, у разі появи засобів масової інформації сторони-агресора;
- орієнтуються на місцевості, розмовляють з акцентом, не характерна зовнішність, протиправні і провокативні дії, проведення незрозумілих робіт тощо) негайно інформувати органи правопорядку, місцевої влади, військових;
- у разі потрапляння у район обстрілу сховатись у найближчу захисну споруду цивільної оборони, сховище (укриття). У разі відсутності пристосованих сховищ, для укриття використовувати нерівності рельєфу, (канави, окопи, заглиблення від вибухів тощо). У разі раптового обстрілу та відсутності поблизу споруд цивільного захисту, сховища і укриття – лягти на землю головою в сторону, протилежну вибухам. Голову прикрити руками (за наявності, для прикриття голови використовувати валізу або інші речі). Не виходьте з укриття до кінця обстрілу;

- надавати першу допомогу іншим людям у разі їх поранення. Визвати швидку допомогу, представників ДСНС України, органів правопорядку за необхідності військових;
- у разі, якщо ви стали свідком поранення або смерті людей, протиправних до них дій (арешт, викрадення, побиття тощо) постаратися з'ясувати та зберегти як найбільше інформації про них та обставини події для надання допомоги, пошуку, встановлення особи тощо. Необхідно пам'ятати, що Ви самі або близькі Вам люди, також можуть опинитись у скрутному становищі і будуть потребувати допомоги.

Не рекомендується:

- підходити до вікон, якщо почуєте постріли;
- спостерігати за ходом бойових дій;
- стояти чи перебігати під обстрілом;
- конфліктувати з озброєними людьми;
- носити армійську форму або камуфльований одяг;
- демонструвати зброю або предмети, схожі на неї;
- підбирати покинуті зброю та боєприпаси.

При виявленні вибухонебезпечних предметів забороняється:

1. перекладати, перекочувати з одного місця на інше;
2. збирати і зберігати, нагрівати і ударяти;
3. намагатися розряджати і розбирати;
4. виготовляти різні предмети;
5. використовувати заряди для розведення вогню і освітлення;
6. приносити в приміщення, закопувати в землю, кидати в колодязь чи річку.

Виявивши вибухонебезпечні предмети, вживайте заходів з означення, огороження і охорони їх на місці виявлення. Негайно повідомте про це територіальні органи ДСНС та МВС за **телефоном "101" та "102"**.

"Екстрена валізка". Екстрена валізка, як правило, являє собою міцний і зручний рюкзак від 25 літрів і більше, що **містить необхідний індивідуальний мінімум одягу, предметів гігієни, медикаментів, інструментів, засобів індивідуального захисту та продуктів харчування**. Всі речі повинні бути новими (періодично поновлюваними) і не використовуватись у повсякденному житті. **Екстрена валізка призначена для максимально швидкої евакуації із зони надзвичайної події, будь то землетрус, повінь, пожежа, загострена криміногенна обстановка, епіцентр військових дій і т.д.** Вантаж у рюкзаку треба укладати рівномірно. Добре мати рюкзак з "підвалом" (нижнім клапаном).

У рюкзак рекомендується покласти наступне:

- копії важливих документів в поліетиленовій упаковці. Заздалегідь зробіть копії всіх важливих документів – паспорта, автомобільних прав, документів на нерухомість, автомобіль і т.д. Документи треба укладати так, щоб у разі необхідності їх можна було швидко дістати. У деяких джерелах так само вказують серед документів тримати кілька фотографій рідних і близьких;
- кредитні картки та готівку. Нехай у вас буде невеликий запас грошей;
- дублікати ключів від будинку і машини;
- карту місцевості, а також інформацію про спосіб зв'язку і зустрічі в умовленому місці зустрічі вашої родини;
- засоби зв'язку та інформації (невеликий радіоприймач з можливістю прийому в УКХ і БМ діапазоні) та елементи живлення до радіоприймача (якщо потрібні);
- ліхтарик (краще кілька) і запасні елементи живлення до нього, сірники (бажано туристичні), запальничка, свічки;
- компас, годинник (перевагу віддавайте водонепроникним);
- багатофункціональний інструмент, що включає (лезо ножа, шило, пилку, викрутку, ножиці тощо);
- ніж, сокира, сигнальні засоби (свисток, фальшфейєр і т.д.);
- декілька пакетів для сміття, об'ємом 120 літрів. Може замінити намет або тент, якщо розрізати;
- рулон широкого скотчу;
- упаковка презервативів. Презерватив, за необхідності, може використовуватись для захисту від вологи сірників та запальничок, у якості джгута для зупинки кровотечі, надійного закупорювання ємкостей від комах та піску, перенесення води;
- шнур синтетичний 4-5 мм , близько 20 м;
- блокнот і олівець;
- нитки та голки;
- аптечка першої допомоги. До складу аптечки обов'язково повинні входити: бинти, лейкопластир, вата, йод, активоване вугілля (інтоксикація), парацетамол (жарознижувальний), пенталгін (знеболююче), супрастин (алергія), имодиум (діарея), фталазол (шлункова інфекція), альбуцид (краплі для очей), жгут, шприци тощо; ліки що Ви приймаєте (мінімум на тиждень) з описом способу застосування та дози; рецепти; прізвища та мобільні телефони ваших лікарів (слідкуйте за терміном придатності ліків);
- одяг: комплект нижньої білизни (2 пари), шкарпетки бавовняні (2 пари) і вовняні, запасні штани, сорочка або кофта, плащ-дошовик, в'язана шапочка, рукавички, шарф (може знадобитися в найнесподіваніших ситуаціях), зручне, надійне взуття;
- міні-палатка, поліуретановий килимок, спальник (якщо дозволяє місце);

- засоби гігієни: зубна щітка і зубна паста, невеликий шматок мила, рушник (є такі в упаковці пресовані), туалетний папір, кілька упаковок одноразових сухих та вологих серветок, кілька носових хусток, засоби інтимної гігієни, бритву, манікюрний набір;
- приналежності для дітей (якщо необхідні);
- посуд (краще металевий): казанок, фляга, ложка, кружка;
- запас їжі на кілька днів - все, що можна їсти без попередньої обробки і не займає багато місця, довго зберігається (не швидкопсувні), наприклад: висококалорійні солодощі (чорний шоколад (з горіхами), жменю льодяників), набір продуктів (тушонка, галети, суп-пакети, м'ясні та рибні консерви), якщо дозволяє місце - крупа перлова, гречана, рис довгозерний, макарони, вермішель, сухі овочеві напівфабрикати, горілка, спирт питний;
- запас питної води на 1-2 дні, який треба періодично оновлювати (вода не повинна бути застоюною).

У літніх людей, інвалідів та дітей є особливі потреби. За необхідності, цей список доповнюється і коригується. Із практики, **загальна вага “Екстреної валізи” не повинна перевищувати 50 кілограмів.**

Пам'ятка щодо протидії вчинення терористичного акту

У РАЗІ ВИЯВЛЕННЯ ПІДОЗРІЛОГО ПРЕДМЕТУ, СХОЖОГО НА ВИБУХОВИЙ ПРИСТРІЙ (НАДАЛІ ВП), У ПЕРШУ ЧЕРГУ НЕОБХІДНО ЗДІЙСНИТИ НАСТУПНЕ:

- негайно повідомити (при наявності) старшого охорони про виявлення характерних ознак ВП, місце його розташування, час виявлення та особу, що виявила;
- зателефонувати на спецлінію «102» та повідомити про факт виявлення підозрілого предмету;
- у разі підтвердження ознак вибухового пристрою під керівництвом відповідального співробітника органів внутрішніх справ організувати евакуацію людей з будівлі чи території, що знаходиться під контролем;
- оперативно виконувати всі рекомендації спеціаліста-вибухотехніка.

ХАРАКТЕРНИМИ ОЗНАКАМИ, ЩО ВКАЗУЮТЬ НА МОЖЛИВУ НАЯВНІСТЬ ВП, МОЖУТЬ БУТИ:

- валізи, пакунки, коробки та інші предмети, залишені без нагляду;
- поштове відправлення, вміст чи відправник якого невідомі;
- наявність у предметів характерного вигляду штатних бойових припасів, учбово-імітаційних, сигнальних, освітлювальних, піротехнічних виробів чи їхніх елементів;
- наявність звуку працюючого годинникового механізму;
- наявність у предметі стійкого запаху бензину, гасу, розчиннику, паливо-мастильних матеріалів, хімічних матеріалів тощо;
- наявність диму, що виходить з предмету;
- наявність у предметі елементів (деталей), що не відповідають його прямому призначенню;
- незвичайно велика маса предмета (наприклад, коробки з під цукерок, банки з-під кави, книги, блокноту та інше);
- наклейки, наліпки, етикетки на коробках з відповідними написами («Бомба», «Теракт», «Заміновано», «Небезпечно», «Вибух» і ті.);
- нестандартний засіб виготовлення посилкової тари;
- наявність будь-якого додаткового контакту предмету з об'єктами навколишньої обстановки;
- наявність у дверних та віконних проїмах будь-яких сторонніх предметів, закріпленого дроту, ниток, важелів, шнурів тощо;
- наявність стороннього сміття, порушення ґрунту, покриття на газонах, тротуарах при відсутності пояснень щодо їх виникнення у відповідних служб;
- наявність у контрольованій зоні сторонніх приладів, механізмів, тимчасових споруд, будівельних матеріалів і конструкцій тощо;
- порушення вимог паркування автотранспортних засобів в контрольованих зонах;
- намагання особи з предметом у руках чи в специфічному одязі, який дає змогу приховувати на тілі ВП, за будь-яких обставин безпосередньо наблизитися до місця скупчення відвідувачів закладу.

У випадку виявлення підозрілого предмета СУВОРО ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ самотійно проводити з ним будь-які дії (торкатися, нахилити, переміщувати, підіймати та ін.).

У разі виявлення особи, що намагається безпосередньо застосовувати підозрілий предмет, по можливості не дати їй випустити предмет з рук та використати тіло особи як екран для гасіння у разі вибуху ВП осколкової та фугасної дії.

ПРИМІТКА: ТРЕБА ПАМ'ЯТАТИ, ЩО МАРНА ВТРАТА ЧАСУ ПРИ ЗАГРОЗІ ВИБУХУ МОЖЕ ПРИЗВЕСТИ ДО ЛЮДСЬКИХ ЖЕРТВ!

Ознаки підготовки терористичної акції

-поява осіб, у поведінці яких вбачається вивчення обстановки у прилеглому оточенні об'єкта можливої терористичної атаки, підвищений або неадекватно мотивований інтерес до певних аспектів його діяльності, прояв необґрунтованого інтересу до найбільш важливих і вразливих ділянок об'єкта (може вивчатися з використанням автотранспортних засобів (спецтранспорт), дахів прилеглих домобудівництв і т.п.);

неодноразова поява підозрілих осіб біля об'єкту і проведення ними фото- і відеозйомки, складання планів, схем і т.п.;

-необґрунтований вступ у контакт зі співробітниками об'єкту і його охорони, вивідування у них режиму роботи, порядку доступу, системи пропускового режиму й охорони об'єкта, забезпечення безпеки, з'ясування питань, пов'язаних з можливістю штучного створення аварійної ситуації, умов для здійснення вибуху, пожежі, виведення з ладу устаткування шляхом відключення приладів, автоматики й сигналізації, відкриття й перемикання дренажів, пробовідбірників, кранів, засувки і т.д.;

-залучення учасників із числа осіб, здатних посприяти у проникненні на вразливі ділянки, доставці на них терористичних засобів або їх виготовленні, а також вишукуванні шляхів і способів прихованої доставки на об'єкт терористичних засобів, вивченні вразливих ділянок, проникненні у підвали й на горища багатопверхових будинків осіб, які не мають відношення до їхнього технічного обслуговування;

виявлення різних пристосувань, предметів для кріплення вибухово-запалювальної техніки, а також наявність на місці ймовірної НС окремих компонентів, з яких можуть бути виготовлені вибухові речовини й засоби підриву;

-розкрадання, придбання або виготовлення фіктивних документів для доступу на вразливі ділянки, а також наявність документів, перевірка за якими не дає інформації, що представляє оперативний інтерес;

повідомлення (у т.ч. анонімні) в органи влади і правопорядку викривленої інформації про можливі теракти і НС;

-пошук осіб, здатних за невинуватено велику винагороду виконати малозначиму роботу (передача пакета, згортка, посилки) з метою переміщення ВП до місця скоєння терористичної акції

У РАЗІ ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ про фактори, які свідчать про підготовку до вчинення терористичного акту, вірогідність підготовки або вчинення терористичного акту шляхом збройного нападу (обстрілу, артобстрілу, бомбування), захоплення й утримування:

- важливих державних об'єктів;
- об'єктів підвищеної небезпеки;
- особливо важливих об'єктів електроенергетики;
- установ кримінально-виконавчої системи;
- військових частин ЗСУ, НГУ, ДПСУ, ВСП, МВС та інш., у тому числі нападів (обстрілу, артобстрілу, бомбування) блокпостів, КПП, КПВВ, ППП, МППП;
- замаху на життя керівників держави та народних депутатів ВР України, осіб, які мають міжнародний захист;
- нападу, замаху на життя членів екіпажу повітряного, залізничного або морського (річкового) транспорту, викрадення, захоплення або знищення таких суден;
- замаху на життя, захоплення, полонення, представників міжнародних іноземних організацій та недержавних об'єднань, журналістів та інш.;
- захоплення заручників;
- виявлення (закладання, ініціювання, спрацювання і т.і.) вибухового пристрою (саморобного, гранати, фугасу, РПГ, ППРК, ПТРК та інш.) у місці з масовим перебуванням людей, установі (організації, підприємстві), житловому секторі, транспорті;
- використання біологічних патогенних агентів, отруйних речовин;
- гострі конфліктні ситуації, пов'язані з порушенням прав і свобод громадян;
- проведення масових акцій протесту;
- виникнення масових безпорядків;
- конфлікти у сфері міжетнічних і міжконфесійних відносин;
- прояви радикалізації в діяльності об'єднань громадян, національних меншин та релігійних громад;
- прояви сепаратизму, намагання автономізації за етнічною або релігійною ознакою окремих районів (міст, селищ) Луганської області;
- втеча засуджених осіб з установ кримінально-виконавчої системи;
- залишення місця служби військовослужбовцями зі зброєю;
- скоєння військовослужбовцями злочинів, у т.ч. проти мирного населення (незаконний арешт, захоплення заручників або транспортних засобів, пограбування, вбивство, здирицтво та інш.);
- ускладнення обстановки на державному кордоні України;
- наміри окремих осіб, груп, організацій щодо застосування насильства з метою залякування населення;
- групові та масові випадки особливо небезпечних інфекційних хвороб;
- групові та масові випадки отруєння людей токсичними або іншими небезпечними речовинами;

інформацію щодо реальних передумов (загроз) виникнення екологічних та техногенних катастроф на території оперативного обслуговування

ТЕРМІНОВО ЗАТЕЛЕФОНУВАТИ ЧЕРГОВОМУ ПОЛІЦІЇ в Хмельницькій області ЗА № 102, чергового СБУ 068-842-86-99

При передачі черговому СБУ наведеної інформації необхідно вказати:

- джерело первинної інформації;
- час надходження інформації до органу який його повідомляє;
- час, місце і обставини скоєння злочину;
- характер події (напад, захоплення, загроза підриву та інш.);
- кількість заручників, мешканців у зоні ураження;
- кількість зловмисників, їх озброєння;
- вимоги злочинців;
- обстановка, що складається на місці події;
- наявність і кількість жертв та потерпілих;
- наявність свідків, що підтверджують скоєння злочину, або бачили злочинців та можуть їх ідентифікувати;
- які ще органи проінформовані про цю подію.

рекомендації для керівників, чергових, персоналу об'єкту по забезпеченню антитерористичної захищеності і діям при загрозі вчинення терористичного акту.

1. Організаційні заходи щодо забезпечення антитерористичної захищеності об'єкту:

- здійснити комплексне обстеження стану надійності охорони об'єкта, посилити пильність персоналу до відвідувачів на предмет ввезення на об'єкт майна і внесення ручної поклажі;
- вжити додаткових заходів щодо інженерно-технічної оснащеності об'єкта, додатково встановити модернізовані системи сигналізації і відеоспостереження в зонах підвищеного ризику;
- оснастити телефони об'єкта, зазначені в офіційних довідниках, автоматичними визначниками номера і звукозаписною апаратурою;
- сформувати у кожній черговій зміні працівників щоденних інструктажів (що заступає на чергування), звертати особливу увагу на доведення оперативної обстановки на об'єкті, а також на необхідність посилення пильності і підвищення відповідальності співробітників;

- силами співробітників чергової зміни організувати проведення систематичних обходів і оглядів об'єкта і прилеглої до нього території з метою своєчасного виявлення підозрілих предметів і запобігання закладки вибухових пристроїв, а також встановлення сторонніх осіб, що виявляють підвищений інтерес до об'єкта;
- регулярно проводити перевірки підсобних приміщень і територій, не допускати перекриття шляхів евакуації людей і транспорту;
- організувати практичні тренування з персоналом про дії при виникненні надзвичайної ситуації терористичного характеру;
- провести інструктивні заняття з персоналом про порядок дій при прийомі телефонних повідомлень з погрозами терористичного характеру і правила поведінки з письмовими анонімними матеріалами;
- здійснювати заходи щодо більш ретельного підбору персоналу об'єкта, у тому числі допоміжного складу. Більш ретельно здійснювати перевірку і допуск на об'єкт фахівців сторонніх організацій.

2. Рекомендації з виявлення предметів, схожих на вибуховий пристрій.

Характерними ознаками наявності вибухового пристрою можуть бути:

1. Знаходження в громадських місцях, у транспорті валіз, кейсів, пакунків, коробок та інших предметів, залишених без нагляду.
2. Отримання адресатом поштового відправлення від невідомого відправника, наявність у відправленні явного дисбалансу, нестандартний вигляд посилочної тари.
3. Наявність у предметів характерного вигляду вибухових речовин, засобів або їх елементів.
4. Наявність у виявлених предметів звуку працюючого годинникового механізму, запаху бензину, гасу, розчинника, хімічних речовин, диму, що виходить з предмету тощо.
5. Наявність у підозрілого пристрою елементів (деталей), що не відповідають його прямому призначенню (сигнальні лампи, світлодіоди, радіо-плати, перемикачі, елементи живлення та ін.) або додаткового контакту з навколишніми предметами (антена, вмонтований електричний дріт, натягнутий шнур або мотузка).
6. Невідповідність маси дійсному призначенню або вигляду предмета (наприклад – вага коробки від цукерок, банки від кави, ручки, книги і т. ін.).
7. Наявність у дверях, вікнах будь-яких сторонніх предметів - закріпленого дроту, ниток, важелів, шнурів тощо.

8. Наявність свіжопоштукатурених та свіжопофарбованих ділянок стін, стороннього сміття, стелі, підлоги, порушення ґрунту, покриття на газонах, тротуарах, за відсутності пояснень щодо їх виникнення у відповідних служб.

9. Наявність у контрольованих зонах залишеного автотранспорту, сторонніх чи нічийних приладів, механізмів, тимчасових споруд, будівельних матеріалів і конструкцій тощо.

10. Намагання особи з предметом у руках чи у специфічному одязі, що дозволяє приховувати на тілі вибуховий пристрій, за будь-яких обставин безпосередньо наблизитися до об'єкту охорони чи маршруту його пересування. У разі, якщо особа намагається безпосередньо застосовувати підозрілий предмет, по можливості не дати їй випустити предмет з рук та використати тіло особи як екран для гасіння у разі вибуху пристрою.

Категорично забороняється самотійно проводити з підозрілим предметом будь-які дії (торкатися, нахилити, відкривати, переміщувати, підіймати, перерізати, та ін.).

Пам'ятайте, що марна втрата часу при загрозі вибуху може призвести до людських жертв!

В усіх випадках про виявлення ознак вибухового пристрою повідомляти:

Управління Служби Безпеки України, підрозділ Національної поліції України.

3. Дії при виявленні предметів схожих на вибуховий пристрій.

У разі виявлення предмета, схожого на вибуховий пристрій, необхідно:

1. Обмежити доступ до приміщення, організувати його охорону.
2. Негайно доповісти безпосередньому керівнику, вказати місце знаходження предмета, час виявлення та особу, яка його виявила.
3. Забезпечити інформування чергових підрозділів НП України та ДСНС.
4. Неухильно виконувати всі рекомендації спеціаліста-вибухотехніка, у разі підтвердження наявності ознак вибухового пристрою організувати евакуацію людей з будівлі, території на відстань від підозрілого предмета не менше 100 метрів.

Категорично забороняється самотійно проводити з підозрілим предметом будь-які дії (торкатися, нахилити, відкривати, переміщувати, підіймати, перерізати дрот, та ін.), що може призвести до вибуху та людських жертв.

4. Зони евакуації, що рекомендуються, і оточення при виявленні вибухового пристрою або предмета схожого на вибуховий пристрій

При виявленні підозрілого предмета на об'єкті необхідно:

- точно визначите місце перебування підозрілого предмета;

- зафіксувати установчі дані осіб, що знайшли предмет, і забезпечити їхню присутність до моменту прибуття оперативно-слідчої групи правоохоронних органів;
- не наближатися, не торкати, не розкривати, не переміщати знахідку, не заливати її рідиною, не засипати піском і ґрунтом, не користуватися радіо- і електроапаратурою, переговорними пристроями;
- організувати евакуацію персоналу, використовуючи маршрути, віддалені від місця перебування підозрілого предмета;
- співробітникам охорони оточити місце розташування предмета знаходитися на безпечній відстані від нього;
- при необхідності відключити побутові і виробничі комунікації газу, води й електрики;
- повідомити про подію правоохоронні органи, викликати на об'єкт машини швидкої допомоги і аварійних служб;
- не знижуючи рівень охорони об'єкта, забезпечити можливість безперешкодного проходу або проїзду до предмета співробітників і транспорту оперативно-слідчої групи;
- надати можливість фахівцям оперативно-слідчої групи опитати заявника та інших осіб, що підходили до підозрілого предмета;
- посилити контроль за роботою особового складу охорони по всьому об'єкту.

5. Запобіжні заходи при вибуху.

У випадку вибуху необхідно негайно організувати і забезпечити виконання наступних основних заходів:

- за списком екстреного оповіщення викликати на об'єкт пожежних, швидку допомогу, рятувальників, комунальні служби (газ, електрика, тепло);
- за списком екстреного оповіщення повідомити про подію керівництво (адміністрацію) об'єкту та правоохоронні органи;
- організувати евакуацію персоналу з епіцентру вибуху, зруйнованих або ушкоджених вибухом приміщень;
- до прибуття служби швидкої допомоги надати постраждалим первинну медичну допомогу;
- відключити подачу електроенергії, газу, води, тепла в ушкоджені вибухом приміщення;
- оточити місце вибуху і забезпечити його ізоляцію до прибуття компетентних органів;
- при виникненні пожежі вжити заходів щодо його гасіння власними силами і наявними протипожежними засобами.

Якщо ви перебуваєте на своєму робочому місці, послідовно виконайте наступні дії:

- без поспіху, істерики і паніки зберіть службові документи в сейф або в шухляди столу, що закриваються на ключ;
- візьміть з собою особисті речі, документи, гроші, цінності;
- закрийте вікна, вимкніть оргтехніку, електроприлади, освітлення;
- візьміть з собою і при необхідності використовуйте індивідуальні засоби захисту (протигаз, респіратор);
- закрийте двері на ключ, ключі залишіть у замку;
- залишіть приміщення, рухайтесь маршрутами, які позначені в схемах евакуації;
- повертайтеся в покинуте приміщення тільки після дозволу відповідальних осіб.

6. При надходженні погрози терористичного акту по телефону.

1. Спробувати з'ясувати у особи, що телефонує, який вибуховий пристрій, де він встановлений і коли повинен спрацювати.
2. Не класти трубку на телефонний апарат.
3. Повідомити про отримане повідомлення з іншого телефонного апарату до чергової частини органів внутрішніх справ з наданням номеру телефону, на який отримано повідомлення.
4. негайно приступити до евакуації персоналу з приміщення, організувати його охорону.

7. Порядок прийому телефонного повідомлення з погрозами терористичного характеру.

Телефон є засобом зв'язку, який найчастіше використовують як злочинці (для передачі повідомлень про закладені бомби, захоплення людей і пред'явлення політичних або інших вимог), так і «телефонні хулігани», які висловлюють мнимі погрози. Приймаючи анонімне телефонне повідомлення про можливе здійснення актів тероризму необхідно пам'ятати, що вони несуть важливу криміналістичну інформацію, тому в розмові з анонімом необхідно запам'ятати і зафіксувати якнайбільше даних:

- зафіксувати дату, час і тривалість анонімного повідомлення;
- місце установки телефону, на який надійшло повідомлення, його номер, приналежність конкретному підрозділу і співробітнику;
- при одержанні анонімного повідомлення спробувати «зав'язати розмову» з анонімом і з'ясувати конкретну інформацію про його особу, професію, місце перебування і, якщо можливо, схилити до добровільного відмовлення від задуманої акції;

- під час розмови вжити заходів щодо запису фонограми анонімного повідомлення, визначення номера телефону анонімного абонента шляхом використання технічних можливостей даного телефонного апарата. При відсутності таких можливостей через співробітників спробувати повідомити про анонімне повідомлення службу безпеки (службу охорони) підприємства або телефонну станцію;
- по закінченню розмови з анонімом негайно повідомити про те, що трапилося, керівникові служби безпеки (служби охорони) для прийняття ними негайних заходів по попередженню і локалізації можливих тяжких наслідків;
- по пам'яті скласти докладний опис висловлених погроз або повідомлення про передбачувані акти тероризму, а також висунутих ультимативних та інших вимог;
- усі дані про зміст погроз або вимог, викладених анонімним абонентом, характеристику його голосу, мови, манері викладу погроз і вимог повідомити керівникові служби безпеки (служби охорони) об'єкта;
- для уникнення поширення чуток і паніки обговорювати отриману від аноніма інформацію з іншими співробітниками не рекомендується;
- при надходженні погрози на телефонний апарат з автоматичним визначником номера і звукозаписним пристроєм, відразу після завершення розмови з анонімом витягніть касету (міні-диск) з аудіо-записом і забезпечте її збереження. Негайно встановіть на її місце нову касету для запису можливого наступного дзвінка зловмисника.

8. Дії при надходженні погрози терористичного акту в письмовому вигляді. Правила поводження з анонімними повідомленнями, що містять погрози теракту.

Погрози в письмовій формі можуть надійти в організацію як по поштовому каналу, так і в результаті виявлення різного роду анонімних матеріалів (записки, надписи, інформація, що записана на дискеті тощо).

Дії персоналу та посадових осіб при отриманні анонімного матеріалу, що містить погрози терористичного характеру:

- поведіться з матеріалом максимально обережно, заберіть його в чистий, що щільно закривається, поліетиленовий пакет або файл (край яких доцільно скріпити степлером) та помістіть в окрему жорстку папку;
- постарайтесь не залишати на документі відбитків своїх пальців. Користуйтеся пінцетом або беріть документ торкаючись лише його країв;
- якщо документ надійшов у конверті, його відкриття здійснюється лише з правої чи лівої сторони обережним відрізанням кромки ножицями;

- зберігайте все: сам документ з текстом, будь-які вкладення, конверт та упаковку, нічого не викидайте;
- не збільшуйте коло осіб, ознайомлених зі змістом документу;
- упаковані вказаним способом анонімні документи направте до правоохоронних органів з супровідним листом, в якому мають бути зазначені конкретні ознаки анонімних матеріалів (вид, кількість, у який спосіб і на чому виготовлені, з яких слів починається і якими закінчується текст, наявність підпису та ін.), а також обставини, пов'язані з їх розповсюдженням, виявленням або отриманням;
- анонімні документи не повинні зшиватися, склеюватися, на них не дозволяється робити підписи, підкреслювати чи обводити окремі місця в тексті, писати резолюції та вказівки, також забороняється їх м'яти та згинати;
- при виконанні резолюцій та інших надписів на супровідних документах не повинно залишатися слідів тиску на анонімних матеріалах;
- реєстраційний штамп проставляється лише на супровідних листах організації і заявах громадян, що передали анонімні документи до інстанцій.

9. Дії при захопленні терористами заручників.

Дії персоналу об'єкта при виявленні ознак захоплення заручників:

- негайно повідомите про надзвичайну подію своєму керівництву, службам безпеки, охорони (об'єкту), поліції (тел.: 102 або (06454) 2-10-19), МНС (тел.: 101) та Службу Безпеки України (чергового СБУ 068-842-86-99). При цьому вкажіть точне місце та можливо відомі обставини захоплення: кількість заручників, їх місце перебування і стан, наявність потерпілих, кількість терористів, їх озброєння, вимоги, установчі дані тощо.

У подальшому дійте за їх вказівками, будьте готові надати всю відому Вам інформацію правоохоронцям.

Дії посадових осіб об'єкта, які отримали інформацію про захоплення заручників:

- терміново повідомите про подію своєму керівництву (черговій службі, службам безпеки, охорони об'єкту) і через нього або особисто органам внутрішніх справ поліції (тел.: 102 МНС(тел.: 101) та чергового СБУ 068-842-86-99, чи іншим органам державної виконавчої влади. При цьому вкажіть точне місце та можливо відомі обставини захоплення: кількість заручників, їх місце перебування і стан, наявність потерпілих, кількість терористів, їх озброєння, вимоги, установчі дані, обстановка, що складається на об'єкті, вжиті заходи реагування тощо;
- забороняється вступати в переговори з терористами за власною ініціативою;
- по можливості організуйте блокування місця події, використовуючи технічні засоби охорони;

- підвищить пильність охоронців на всіх постах. Переведіть систему відеоспостереження об'єкта в режим запису;
- при необхідності виконуйте вимоги терористів, якщо це не пов'язано з заподіянням шкоди життю і здоров'ю людей, не ризикуйте їхнім та власним життям;
- у разі вимушеного вступу до переговорів забороняється ініціативно пропонувати терористам будь-які послуги;
- не провокуйте дії, що можуть потягти за собою застосування терористами зброї;
- по можливості забезпечте приховану евакуацію персоналу та інших осіб, що знаходяться поза місцем захоплення заручників;
- при необхідності організуйте надання первинної медичної допомоги потерпілим, що перебувають поза межами уражливої зони;
- припиніть доступ на об'єкт людей і проїзд автотранспорту;
- забезпечте (по можливості) безперешкодний прохід і проїзд на об'єкт співробітників правоохоронних органів;
- організуйте терміновий збір працівників режимних, охоронних та аварійно-рятувальних служб об'єкту;
- після прибуття спецпідрозділів правоохоронних органів надайте їм максимальне сприяння в організації антитерористичних заходів, в тому числі: необхідну інформацію щодо обставин захоплення, а також схеми об'єкта, поверхові плани, схеми розташування систем відеоспостереження, вентиляції, електропостачання та ін.;
- надалі дійте відповідно до розпоряджень представника оперативного штабу антитерористичної операції.

10. Дії і заходи безпеки при застосуванні терористами вогнепальної зброї.

При загрозі ураження стрілецькою зброєю.

- закрийте штори або жалюзі (заклейте вікна паперовою стрічкою) для зниження ураження уламками скла;
- вимкніть світло, закрийте вікна та двері;
- займіть місце на підлозі в приміщенні, що не має вікон на вулицю (комора, ванна, передпокій);
- інформуйте можливими засобами про небезпеку близьких і знайомих.

При загрозі бойових дій.

- закрийте штори або жалюзі (заклейте вікна паперовою стрічкою) для зниження ураження осколками скла. Вимкніть джерело живлення, закрийте воду і газ, загасіть пічне опалення;
- візьміть документи, гроші і продукти, предмети першої необхідності, медичну аптечку;
- негайно покиньте житлове приміщення, сховайтесь в підготовленому підвалі або найближчому укритті;
- попередьте про небезпеку сусідів. Надайте допомогу старим і дітям;
- без крайньої необхідності не залишайте безпечного місця перебування;
- проявляйте крайню обережність, не піддавайтеся паніці.

Якщо стався вибух.

- переконайтеся в тому, що ви не отримали значних травм;
- заспокойтеся і уважно озирнутися навколо, чи не існує загрози подальших обвалів і вибухів, які не звисає чи з руїн розбите скло, не потрібна комусь Ваша допомога;
- якщо є можливість - спокійно вийдіть з місця події. Якщо ви опинилися в завалі - періодично подавайте звукові сигнали. Пам'ятайте, що при низькій активності людина може протриматися без води п'ять діб;
- виконуйте всі розпорядження рятувальника.

11. Порядок заходів щодо евакуації із приміщень об'єкту при НС викликаній терактом.

Якщо ви знаходитесь на своєму робочому місці, послідовно виконайте наступні дії:

- без поспіху, істерик і паніки зберіть службові документи в сейф або в шухляди столу, що закриваються на ключ;
- візьміть з собою особисті речі, документи, гроші, цінності;
- закрийте вікна, вимкніть оргтехніку, електроприлади, освітлення;
- візьміть з собою і при необхідності використовуйте індивідуальні засоби захисту (протигаз, респіратор);
- закрийте двері на ключ, ключі залишіть у замку;
- залишіть приміщення, рухайтесь маршрутами, які позначені в схемах евакуації;
- повертайтеся в покинуте приміщення тільки після дозволу відповідальних осіб.

12. Заходи безпеки у натовпі при виникненні масових заворушень:

- уникати великих скупчень людей;

- під час масових заворушень намагайтеся обійти натовп, щоб не потрапити під дію співробітників спецпідрозділу;
- якщо йдете на масовий захід, не одягайте речей, які можуть чіплятися: краватка, шарф, ланцюжок, сережки, мотузки, шнурки. Не вдягайте високі підбори. Одяг краще застебнути на блискавку;
- якщо ви потрапили в натовп, треба намагатися поступово вибиратися з центру до краю;
- глибоко вдихніть і розведіть зігнуті в ліктях руки в сторони, щоб грудна клітина не була здавлена;
- тримайтеся подалі від високих, та товстих людей чи тих, хто має громіздкі предмети або великі сумки;
- знаходитися поруч з працівниками поліції теж небезпечно. Тому що на них направлено невдоволення натовпу і в них кидають пляшки, каміння та інше;
- намагайтеся не впасти, піднімайте ноги вище, ставте на повну ступню, не робіть короткі кроки, не піднімайтеся навшпиньки, не тримайте руки в кишенях;
- якщо у вас щось упало (випало), не намагайтеся піднімати;
- у разі падіння намагайтеся якнайшвидше піднятися на ноги. Не опирайтеся на руки (їх віддавлять або зламують);
- якщо встати не вдається, згорніться клубком, захистіть голову передпліччями, а долонями потилицю;
- потрапивши у переповнене приміщення, визначте заздалегідь, найнебезпечніші місця при виникненні НС (проходи між секторами на стадіоні, скляні двері в концертних залах та ін.). Зверніть увагу на запасні та аварійні виходи та шляхи до них;
- від натовпу легше сховатися в кутах, біля стін, але звідти складніше добиратися до виходу;
- при виникненні паніки намагайтеся зберігати спокій і здатність швидко і правильно оцінити ситуацію.